

بسم الله الرحمن الرحيم

تفاهیم همکاری همه جانبه با رویکرد بهبود تعین کننده‌های اجتماعی سلامت و ارتقای رفتارهای سبک زندگی سالم

در راستای سیاست‌های کلی، قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، و تأکید ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران بر پیشگیری، عدالت در سلامت و کاهش نابرابری‌های اجتماعی موثر بر سلامت، و با توجه به اینکه بخش قابل توجهی از بیماری‌ها، آسیب‌ها و هزینه‌های نظام سلامت ناشی از سبک زندگی ناسالم، عوامل اجتماعی و فرهنگی و الگوهای نامطلوب است، این تفاهیم با هدف هم‌افزایی نهادی و بهره‌گیری نظاممند از ظرفیت‌های فرهنگی، رسانه‌ای و تبلیغاتی کشور میان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در چارچوب قوانین و مقررات کشور منعقد می‌گردد:

موضوع: تفاهیم همکاری همه جانبه با رویکرد بهبود تعین کننده‌های اجتماعی سلامت و ارتقای رفتارهای سبک زندگی سالم

الف) هدف: هدف از این تفاهیم، طراحی و اجرای برنامه‌های جامع، هماهنگ و مبتنی بر شواهد برای اثرگذاری بر تعین کننده‌های اجتماعی سلامت و ارتقای رفتارهای سبک زندگی سالم، با تأکید بر پیشگیری، خودرابطی و استفاده صحیح از خدمات سلامت است؛ به گونه‌ای که منجر به افزایش آگاهی عمومی، اصلاح نگرش‌ها و هنجارهای اجتماعی، کاهش رفتارهای پرخطر و تقویت مسئولیت‌پذیری فردی در قبال سلامت شود.

ب) چارچوب همکاری: همکاری‌های موضوع این تفاهیم نامه بر پایه رویکرد اجتماعی به سلامت و تغییر رفتار، با تمرکز بر محورهای زیر طراحی و اجرا می‌شوند:

- عوامل اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و محیطی موثر بر انتخاب‌های سبک زندگی
- نقش رسانه، فرهنگ و هنر در شکل‌دهی هنجارها و الگوهای رفتاری سلامت
- توانمندسازی افراد و خانواده‌ها برای پیشگیری، خودرابطی و تصمیم‌گیری آگاهانه در حوزه سلامت
- اصلاح الگوهای و تقویت اعتماد عمومی به مسیرهای رسمی ارائه خدمات سلامت

ب) الگوی اطلاع‌رسانی، فرهنگ‌سازی، سوادافزایی و مطالعه‌گری: الگوی اقدامات رسانه‌ای و تبلیغاتی موضوع این تفاهیم نامه بر اساس چهار سطح مکمل زیر طراحی و اجرا می‌شود:

- ۱- اطلاع‌رسانی هدفمند: ارائه پیام‌های دقیق، به موقع و قابل فهم درباره مخاطرات سلامت، عوامل اجتماعی موثر و مسیرهای پیشگیری و مراجعه درمانی.
- ۲- فرهنگ‌سازی و هنجارسازی اجتماعی: تأثیرگذاری بر نگرش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق روایت‌گری، الگوسازی اجتماعی و بازنامه‌ی سبک زندگی سالم.
- ۳- سوادافزایی سلامت محور: ارتقای توانایی افراد و خانواده‌ها در درک اطلاعات سلامت، ارزیابی منابع معتبر و اتخاذ تصمیم‌های آگاهانه.
- ۴- مطالعه‌گری آگاهانه و مسئولانه: توانمندسازی جامعه برای مطالبه خدمات سلامت ایمن و مشارکت فعال در سیاست‌های عمومی مرتبط با سلامت

ت) محورهای موضوعی مداخله:

- ۱- تصادفات و سوانح ترافیکی
- ۲- دیابت و پرفشاری خون
- ۳- آلودگی هوا
- ۴- جوانی و جمعیت
- ۵- مدیریت پسماند
- ۶- سلامت روان
- ۷- نان کامل
- ۸- پیشگیری و کنترل مصرف دخانیات
- ۹- پیشگیری از سوء مصرف الکل و مواد
- ۱۰- یزسک خانواده و نظام ارجاع
- ۱۱- مصرف منطقی دارو و آنتی بیوتیک‌ها

۱۲- اجرای ماده ۷۲ قانون برنامه هفتم پیشرفت (تبدیل جمهوری اسلامی ایران به قطب ثامن سلامت منطقه جنوب غرب آسیا، دستیابی به صادرات سالانه بیش از یک میلیارد یورو دارو و ایمن‌ساز (واکسن) و بیش از یک میلیارد یورو تجهیزات

پزشکی، افزایش درآمد سالانه کشور از گردشگری سلامت به شش میلیارد یورو و افزایش درآمد سالانه حاصل از جذب دانشجویان خارجی در رشته‌های علوم پزشکی به بیش از هفتصد میلیون)

۱۳- سواد عمومی سلامت و خودمراقبتی

۱۴- بحران‌ها و فوریت‌های سلامت

ت) ابراهای اقدام:

• برنامه‌های مکتوب، دیداری و شنیداری

• فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی

• تبلیغات محیطی و شهری

• آثار فرهنگی و هنری

• برنامه‌های آموزشی و مشارکتی جامعه محور

ج) تقسیم وظایف:

• وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مسئول سیاست‌گذاری محتوایی، تعیین پیام‌های سلامت مبتنی بر شواهد، مشارکت در تامین منابع مالی، تایید صحت علمی محتواها و تحلیل الگوهای سبک زندگی در جامعه است.

• وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مسئول تنظیم گری، هدایت و بسیج ظرفیت‌های رسانه‌ای، فرهنگی و هنری کشور برای تولید، نشر و پانزده گسترده و موثر محتواهای تولید شده مبتنی بر دانش، اطلاعات، داده‌ها و عقاید است

۱-۱- تسهیل فرایندها، هماهنگی بین بخشی و گسترش همکاری‌های اجرایی، علمی، فنی و پژوهشی متقابل برای ارتقای کیفیت، ایمنی و سلامت در فرآورده‌های غذایی، آرایشی، بهداشتی و ملزومات و تجهیزات پزشکی می باشد.

ح) ساز و کار اجرا:

به منظور اجرای موثر این تفاهم نامه، کارگروه مشترک "ارتقای سبک زندگی سالم" با حضور نمایندگان نام‌الکثیر طرفین در تشکیل می شود.

ح) پایش و ارزیابی:

پایش و ارزیابی اجرای این تفاهم نامه بر اساس میزان تحقق سطوح چهارگانه الگوی موضوع ماده ۳، تغییر نگرش و رفتارهای سبک زندگی، اصلاح و افزایش مشارکت اجتماعی در حوزه سلامت انجام و گزارش های دوره‌ای ارائه می‌شود.

خ) برای اجرا و عملیاتی کردن این تفاهم نامه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قراردادهای لازم را با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منعقد می‌کند.

د) مدت تفاهم نامه:

مدت اعتبار این تفاهم نامه از ابتدای بهمن ماه ۱۴۰۴ لغایت پایان اسفندماه ۱۴۰۵ به مدت ۱۴ ماه است و تمدید آن منوط به توافق کتبی طرفین خواهد بود.

این تفاهم نامه در ۱۰ بند و دو نسخه متحد تنظیم و در تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۰ به امضای طرفین رسید.

سید عباس صالحی
وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

محمدرضا ظفرقندی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی